

межу, переступати яку людство не має права ні за яких обставин. Оскільки це означало б загибель і деградацію [2,3].

Першою вимогою екологічного імперативу є заборона війн. По-друге – це встановлення меж допустимої активності людини, меж забруднення навколишнього середовища. По третє, більше уваги надавати моральному вдосконаленню людини. На сьогодні наші знання зросли але послабилось етичне почуття природи. Тому, предметом екологічної етики є моральні вимоги для людей у процесі взаємодії з природою і по відношенню до неї і реальна поведінка в цій сфері, суспільні звичаї, устої. Значення екологічних норм важко переоцінити, оскільки вони засвоюються з дитинства, підсвідомо визначають поведінку людини та її ставлення до природи.

Особливість екологічних етичних норм полягає в тому, що вони є загальнолюдськими, глобальними, оскільки у збереженні природи зацікавлені всі люди Землі.

Список літератури

1. Гавриш І. В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / І. В. Гавриш. – Луганськ, 2006. – 46 с.
2. Корсак, К. Ноотехнології як засіб побудови ноосфери В. Вернадського / К. Корсак // Вища школа. – 2011. – № 3. – С. 27-35.
3. Ноосфера вченого-енциклопедиста : [155 років від дня народження В. Вернадського] // Урядовий кур'єр. – 2018. – 8 березня (№ 47). – С. 3.

РОЛЬ БІОХІМІЇ У ЗБЕРЕЖЕННІ ТВАРИННОГО СВІТУ

Приходченко В.О., Гладка Н.І., Денисова О.М., Моїсєнко Ю.О.

Державний біотехнологічний університет, м. Харків

Тваринний світ представляє собою різноманіття живих організмів, які населяють Землю. Він включає в себе широкий спектр видів, від мікроскопічних одноклітинних до величезних морських ссавців та птахів. Тварини можуть бути розподілені у різних середовищах, таких як ліси, пустелі, гори, океани та прісноводні водойми. Тваринний світ грає ключову роль у підтримці екологічної рівноваги та функціонуванні екосистем. Види взаємодіють один з одним та з навколишнім середовищем, забезпечуючи стан рівноваги екосистем [1]. Тваринний світ також має велике значення для людини, оскільки є важливою складовою нашого життя і має велике значення для нашого благополуччя, економіки та екології. Він надає харчові продукти, матеріали для одягу та будівництва, а також забезпечує рекреаційні ресурси. Однак багато видів тварин знаходяться під загрозою вимирання через діяльність людини, втрату середовища та зміни клімату.

Так, забруднення атмосфери, води та ґрунтів може призвести до загибелі різних видів тварин через отруєння, втрату живлення та забруднення місць гніздування. Деякі види можуть відповісти на зміни клімату шляхом

зміни місця проживання або міграції, що може вплинути на екологічні взаємодії, конкуренцію з іншими видами та позначитися на життєвому циклі тварин, а саме, на періодах розмноження та живлення [2]. Наприклад, зміни в температурі навколишнього середовища будуть впливати на періоди цвітіння рослин, це неминуче позначиться на доступності їжі для тварин. Ці фактори, в сукупності, становлять серйозну загрозу для тваринного світу, і надзвичайно важливо приділяти увагу зменшенню забруднення та обмеженню зміни клімату для збереження різноманітності та забезпечення добробуту тварин.

Збереження та охорона тваринного світу є важливим завданням, яке потребує спільних зусиль національних та міжнародних організацій, науковців, урядів та звичайних громадян. Шляхом збереження різноманітності тварин ми можемо забезпечити стале функціонування екосистем та добробут майбутніх поколінь [3].

Біохімія відіграє важливу роль у збереженні тваринного світу через різноманітні аспекти своєї діяльності. Вона допомагає вивчати генетичні особливості тварин, їхні геноми та різноманітність. Це дозволяє розуміти механізми еволюції, а також виявляти види, які потребують особливої уваги для збереження. Різні біохімічні методи дозволяють встановити стан здоров'я тваринних популяцій шляхом визначення рівнів різних біохімічних показників, таких як рівень гормонів, біомаркерів впливу забруднюючих речовин та інших. Біохімія допомагає розуміти механізми захисту організмів від патогенів, стресу та інших негативних факторів [4]. Також біохімічні методи дозволяють виявляти хвороби та патології у тварин, що є важливим для раннього виявлення та лікування. Це допомагає попередити поширення захворювань та забезпечити добробут тварин.

Отже, біохімія є важливою науковою галуззю, яка допомагає вивчати, розуміти та ефективно охороняти тваринний світ. Вона відіграє ключову роль у збереженні біорізноманіття, забезпеченні добробуту тварин та сталому використанні природних ресурсів.

Список літератури

1. Кучерявий В.П. Екологія. Львів: Світ, 2000. 499 с.
2. Брезгунова О. Розподіл та чисельність грака і галки у гніздовий період на території м. Харкова / О. Брезгунова, О.Сінна // «Фауна України на межі ХХ-ХХІ ст. Стан і біорізноманіття екосистем природоохоронних територій», міжнародна зоологічна конференція (2019; Львів). – С. 39-40.
3. Varigin A.Y. Biotic links in the fouling community of Odessa Bay (Black Sea) // *Biosystems Diversity*. 2018. Vol. 26(1). P. 24–29.
4. Гладка Н.І. Стрес і благополуччя тварин: роль біохімії у забезпеченні здоров'я / Н.І. Гладка, В.О. Приходченко, О.М. Денисова та ін. // Сучасні досягнення експериментальної, клінічної, екологічної біохімії та молекулярної біології: збірник публікацій I Міжнародної науково-практичної online конференції, присвяченої 85-річчю з дня заснування кафедри біохімії (м. Харків, 07 березня 2024 р.). – Х. : НФаУ, 2024. – С. 500-503.